

Egy évre . . . 12 korona
Félévre . . . 6 korona
Negyedévre . . . 3 korona
Egyes szám ára 12 fillér

MEGJELENIK VASÁRNAP
ÉS CSÜTÖRTÖK REGGEL

HATÁRŐR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

□ □ Ujvidék, □ □
Petőfi-utca 47. szám,

ahová a lap szellemi s anyagi részét
illető közlemények küldendők.

Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Destrukció.

Destrukció, romlás minden vonalon. Még nemrégiben nagy nemzeti harcra indultunk. Nem vert le senki és mégis elvérzünk. Valljuk be őszintén, hogy szeretve tisztelt nemzetünk nagy része eladta magát. A választók százezrei fejenként kaptak a nagy országos vásáron szavazatukért tíz koronától ötven s talán száz koronáig kis aprópénzt. Most aztán fizetheti az egész ország ennek az árát évenként nagy bankókban.

A Habsburgok nem először vásárolták már meg Magyarországot. Históriaink több adatot sorol fel erre. Most legutóbb azonban igen jó vásárt csináltak.

Mikor parlamentünk összealkotásában ilyen rosszul sikerült a vetés, akkor természetesen nem lehet jó az aratás sem. Nemzeti haladásunk elé a *véderőtörvényekben* egy nagy falat állítottak. Ha sikerül keresztülhajtani a kormányt a véderő-javaslatokat, akkor belepesztulunk ezek pénzügyi terheibe, ha pedig sikerül a megszavazást megakadályozni, akkor felfordul a politikai rend s a korona és a nemzet közötti újabb váltság, ex-lex és társai vetik vissza ismét *gazdasági és kulturális fejlődésünket*.

S amíg felülről folyton fenyegetnek a csapások, addig magunk is egyre jobban szétzüllesztjük a közállapotokat. Nagy nemzeti harcról most már nem álmodozik senki. Ellenben van e helyett száz és száz parciális harc, *felekezeti és osztályharc*.

Mintha egy nagy süllyedő hajó volna ez az ország, amelynek rakományát mindenki kalózmódra akarja szétzedni s mindenki minél többet lopva, akar elmenekülni valamely saját külön révbe. De hogy maga a hajó, az egész ország biztos révbe jusson, azzal nem törődnek sem azok, akik a kormányrud mellett állanak, sem a közlegények.

Igaza van gróf Zichy Jánosnak borzalmas destruktív, romboló irányzat pusztít közöttünk, de nemcsak az irodalomban, művészetben és társadalomban, hanem a politikában is. — Hiszen destruktív politika az is, amit Zichy képvisel. Mert felekezetre bontja az egységes társadalmat s nem tudja, vagy nem akarja az egész magyarságot összehozni egy *nemzeti politika* mellé.

Helyes dolog, ha elítéljük a destruktív irányzatot, de el kell itélni azt a destruktív politikát is, mely a korlátlan felségjog aranyborjuja előtt leborul s a népnek nem ad sem jogot, sem kenyeret.

Helyes dolog, ha védik a hitet. De ki adja vissza a nemzetnek hitét a politika és a politikusok iránt? Hit, lelkesedés, nemes idealizmus kell a köz-

élethez is. Nemrég még olyan ünnepi alkalommal, aminő a pünkösdi, bizonyos apostolokról szolt az alkalmi frazeologia, akik tüzes nyelveket kapván a mennyből, szerteszéledtek az országban, hogy hirdessék az eszmét. Ma eszme senkinek sem kell. A politikában pedig az az apostol, aki a nyelvével talpat tud nyalni.

Komoly szó nőkhöz és anyákhoz.

Mindaddig, míg a nők a hivatásuknak nem másképp fognak *előképeztetni*, mint jelenleg, a világ sorsa nem lesz jobb, boldog házasságok csak kevés számban lesznek s az emberiség úgy testi mint szellemi tekintetben gyöngének, elernyednek fog mutatkozni.

Vagy azt hiszi valaki, hogy a nők mint a férfi élettársának, mint gyermekei nevelőjének és a háztartás vezetőjének hivatása oly alacsony, hogy az megfelelő, kellő előképezés nélkül kitölthető?

Csaknem úgy látszik, mintha ezt hinnék, mert hogy a leányok, gyakran még egyészen éretlenül s félig még gyermekek, milyen fogalmakkal vannak manapság, midőn házasságra lépnek: valójában megdöbbenő és sajnálatra méltó. Egy kis angol, meg francia csevegéssel, énekkel, zongorázással, táncolni, varrni és kötni tudással stb. a leány bizonyára nem nyer még képesítést arra, hogy a gyermeknek természetszerű testi és szellemi nevelését vezetni tudja s a férjnek boldogító élettársává lehessen. Innen van azután, hogy a legtöbb férfi utóbb keserű bánatára ébred házasságának s hogy a nő által még a háztól is elüzetik lasankint, hogy másutt keresse a szükséges üdülést, vagy házassági keserveinek enyhítését. Persze ilyenkor azután rendesen a férfit okolják és soha sem a nőt.

De hát mit kasznál minden panasz, mikor azzal egy cseppet sem segítünk; inkább törekedünk utódaik javára a női nem olyan nevelésének biztosítására, amely a nőt kellőképp képesíti arra, hogy Istentől kijelölt hivatását kellően betölteni tudja. E célból azonban kétségkívül a gyermekek helyes ismeretének, a gyermekkel való helyes bánásmódnak van legdöntőbb szerepe és ereje s ha egyszer a leányok és anyák az ember első életkorabeli természetszerű testi és szellemi nevelésének *fontosságáról* meg vannak győződve, akkor azután minden bizonynyal oda fognak törekedni, hogy gyermekeiket ilyen nevelésben részesítsék. Jelenleg — szomorú kimondani — nem egy anyát azzal lehet vádolni, hogy megölője volt elhalt gyermekeinek és egészségrontója a még élőknek. Az ilyen anyák ne a beteg, megromlott, elzüllött és hálátlan gyermek fölött hullassák könnyeiket, hanem inkább saját hibáik felett, amelyet a nevelés körül elkövettek. Mindenesetre borzalmasnak hangzik a vád, de szintiszta igazság, melyet nem szívesen hallgatnak, főleg a nők, akik

inkább minden másra (dajka, iskola, vérmérséklet, természet stb.) hártják a hibát és annak okát, mint magukra. *A kis gyermekek nagy halandósága* jóformán csakis abban leli okát, hogy az anyák helytelenül bánanak gyermekeikkel.

A legtöbb halandósági kimutatásból kiderül, hogy az újszülöttek csaknem 25%-a ismét elhal s hogy később, a születés utáni harmadik hónap felé még körülbelül a tized része a szülötteknek elpusztul. Ez a nagy gyermekhalandóság azonban nem történik egy meghatározott, megmásíthatlan természeti törvény szerint, hanem a gyermekkel való célszerűtlen bánásmódnak a következménye. Azért teljesen egyetértünk Dr. Besser híres orvostanárral, aki ezeket mondja: „A nagy gyermekhalandóság legfontosabb és legelső okául az anyáknak hivatásuk körüli tudatlanságát vádoljuk. Ha a mai pesszimisták az anyák könnyelműségében, hűtlenségében, mulatni vágyában stb. lelik a baj legfőbb okát, úgy csak azt válaszoljuk, hogy egy anya, aki teljesen át van hatva feladatának terjedelmétől, aki a gyermeke iránt tartozó kötelességeit ismeri és átérzi: az nem válhatik könnyelművé; anyák, akik nem az újszülött gyermek javára szolgáló életmódot követnek s akik mulatságok, szórakozásokat hajhíznak, ahelyett hogy gyermeküket figyelnék és ápolnák; anyák, akik inkább szoptatós dajkára bízzák gyermeküket, mikor annak szüksége nem forog fenn: azok legyenek bármily rangban és állásban, nem részesültek abban az igazi műveltségben, amelyben az ember tudása és ismerete határozza meg egyúttal gondolkozását és cselekvését.

Emberek, akik nem szoktak gondolkozás nélkül élni világukat, hanem a dolgok okát kérdik, akik arra törekednek, hogy tudatára ébredjenek annak az életnek, mely őket környezi: mindezeknél a tudás és ismeret, a gondolkodás és cselekvés uralkodik és ebben az értelemben nevezzük sz anyáknak hivatásuk körüli tudatlanságát a gyermekhalandóság főforrásának,

De nemcsak a nagy gyermekhalandóság miatt lehet és kell főleg az anyákat vádolni, hanem úgy a gyermekkor mint a későbbi egész életnek is *sok betegségeért* őket lehet felelősségre vonni. Az u. n. görvélyes bajok, a vérszegénység és tüdővész, valamint az érzéki szervek nem egy betegsége a gyermekorból keltezhető és azokat természetszerű ápolás mellett meg lehetett volna akadályozni. Súlyos a vád, de igaz, hogy sok anyának nem kellene gyermekei betegágánál jajveszékelni és kezeit tördelni, ha időt és fáradságot vett volna arra, hogy kioktattassa magát abban az irányban, hogy miképp maradhat gyermeke ment a betegségektől. Némely anya egyenesen az isteni gondviselést okolja, ha gyermekük természetellenes bánásmód következtében megbetegszik. Mintha bizony az Isten nem adott volna észet az embernek arra, hogy jól és boldogan és egészségesen élni tudjon

Szlovák bank részvénytársaság Ujvidéken

a betétek után fizet 4 és fél százalékos kamatot.

már elintézte a létesítendő tűzérkaszánya ügyét. Elhatározták, hogy egy teljes tűzérezred kerül Szabadkára. A tűzérkaszánya építését már a kora tavasszal megkezdik, mert ugy szeretnék, ha már 1912. folyamán idekerülne a tűzérkaszánnya. 1912-ben minden valószínűség szerint még egy közös gyalogezredet helyeznek Szabadkára.

Vasárnapi könyv. Az Országos Közművelődési Tanács a felnőttek és a serdülő ifjúság iskolán kívüli továbbképzését, gyakorlati oktatását országosan és egységesen szervezte. A Tanács a népművelési akció rendkívüli jelentőségű céljainak szolgálatára hetenként egyelőre százharmincezer példányban ismeretterjesztő, népszerűen oktató, illusztrált füzeteket oszt ki. Ez a füzet a Vasárnapi Könyv, amely cikkeket és képeket közöl az ipari, gazdasági, természettudományi, földrajzi és technikai ismeretekről, az egészség megővéséről, az élelmiszerekről és a táplálkozásról. A Vasárnapi Könyv gyakorlati eszköze lesz az alkoholt ellen való küzdelemnek és annak a népfölvilágosító munkának, amely a produktív tudás haladó szellemét általánossá fogja tenni. Azok a városok, községek, hatóságok, testületek és ipari telepek, amelyek ingyenes szétosztás céljából hetenként nagyobb példányszámban óhajtják átvenni a gyakorlati tudásnak ezeket a népszerű füzeteket, forduljanak az ORSZÁGOS KÖZMŰVELŐDÉSI TANÁCS-hoz (Budapest. Ferenciek tere 3.)

— Kedődő **vakbélgyulladás**nál igyék reggel éhgyomorral fél pohár természetes **Ferenc József-keserűvizet**, mely a legbiztosabb és a legenyhébb hashajtó. Kiváló előnye, hogy a gyomorra és a belekre nincs semmiféle káros hatással és még naponkinti használat mellett is kitűnően hat.

Dr. Landelberger, orvosügyi főtanácsos a stuttgarti Katalin kórházban, a legkülönneműbb betegségeknek alkalmazva, annak ép oly biztos, mint enyhe hatását bizonyítja. Ez utóbbi körülményeknél fogva a Ferenc József-víz használata szerinti a beteg oly lobos bántalmánál is megengedhető, melyeknél gyakran más hashajtó ellenjavaltak.

A ki tehát egészségére vigyáz, igyék

valódi **Ferenc József-keserűvizet**, a melyet 35 év óta nagybecsben tartanak az egész világon. Az utolsó kiállításon egyedül tisztelték meg a nagy milleniumi évemmel és egyedül egy legmagasabb kitüntetéssel. A **Ferenc József-keserűvizet** mindenütt árusítják az összes jobb fűszerüzletekben és a gyógytárakban.

Enyves hát. Ezen elnevezéssel egy új amerikai vállalat nyílik meg pünkösdi vasárnapján a Kossut Lajos utca 5 szám alatti házban. Szó van pedig arról, hogy amerikai fényképező masinával 12 felvételt pompás kiállításban igen éles képeket összesen 30 krajcárért lehet kapni. A fényképek hátlapja enyvezve van és így levélborítékokra és levelezőlapokra való felragasztásra igen alkalmas, ez az amerikai vállalkozás Ujvidéken is bizonyára olyan hódító hatással lesz, mint a világ minden részében, hisz Budapesten ez a vállalkozás olyan kiterjedtségnek örvend, hogy közel 30 enyves hát vállalat van és mindegyik briliánsul prosperál.

Nyílt tér.*)

Rohitsi

Tempel -forrás. Szénsavdús, diatetikus, oldható asztali ital. - Elősegíti az emésztést és anyagcserét.

Styria Legteljesebb gyógyforrás. - Indikálva: idült gyomorhurutnál, székrekedésnél, Bright-féle vesebajnál, lépégbajnál, májbajoknál, sárgaságnál, anyagcsere betegségekben, a légutak hurutos bántalmánál.

Donati a maga nemében a legzárda-gabb tartalmu gyógyforrás leg-erősebb hatású. Főképen indikálva: idült béhurutnál, obstipatióknál, epekövel, elhízási hajlamnál, csúznál és cukorbetegségnek.

Legdusabb, természetes magnézium-glaubersósforrások

Nagybani raktár Magyarországra: Hofmann József, Budapest, V. Báthoryu. 8.

Ezen rovat alatt közlöttékért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Hopp! Hopp! Tatarata! 80 km. óránként!

Ez volt aztán az utazás! Hanem vendéglős ur, valamennyien alaposan berekedtünk. Hozasson csak mindjárt néhány doboz sodeni ásványpasztillát, de csakis valódi Fáy-félét, érti? Két óra múlva tovább kell utaznunk, addig el kell mulni a náthának és ezt csak sodanival érhetjük el. Egy doboz ára 1 kor. 25 fillér.

Főképviselet Magyarország és Ausztria részére W Th. Guntzert, cs. és kir. udv. szállító Wien, VI Grosse Neugasse 17

Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztőképes gyomor, meg a tiszta ivóvíz. Kiváló eszköz erre

a mohai

**„Á G N E S“
FORRÁS.**

Természetes szénsavdús ásványvíz, mint föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús széntartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógy-sóknál fogva kitűnő szere a legkülön-félőbb gyomor, légcső és húgyszervi betegségeknek.

Kedvelt borvíz.

Főraktár Ujvidéken: Dietzgen Imre fia fűszerkeresk. cégénél. 4—20.

NESTLÉ
gyermekliszjtje

vizzel felfőzve
csecsemők, gyermekek, valamint
gyomorbaajosok

régbevált tápláléka
50 év óta kipróbálva
és orvosilag ajánlva.

Tiszta alpesi tejet
tartalmaz.
1 doboz 1 kor. 80 fill.,
minden gyógyszerárban és
drogeriában kapható.
Prospektus ugyanott.

Hirdetések

olcsón számítva felvételnek

a „Határör“ kiadóhivatalában

és

Friedmann Sándor nyomdájában.

vén ki, hogy leánygyermekét nem anyyira önnálló kenyérkeresetre, hanem inkább a család számára készítse elő, belőle szorgalmas, munkás, a mai nagy fényűzéssel szemben kevés igényű leányt neveljen – mozgalmat indított az iránt, hogy a jövő tanévben az áll. polg. iskolával kapcsolatosan újra megnyitassák a női-kézimunka-tanfolyam. Az engedélyezés kieszközlése iránt teendő lépések támogatására az iskola gyűjti azoknak aláírását, akik ezen tanfolyam újrainvitásának szükségét látják. Felkérjük ennél fogva a n. é. közönség, hogy ezen kinyilatkoztatása céljából a polg. leányisk. igazg. irodában megjelenni s a kitévet aláírni sziveskedjék.

Saját érdekében olvassa el! A keleti szőnyegekről. Nagyon kevesen vannak a szindus, századokig tartó perzsaszőnyegek liebháberjei között is olyanok, a kik ismernék ezeknek a csodálatos művészi munkáknak azon titkát, hogy honnan meritik azoknak készítői azt a pazar szinpompát, változatoságot, a mely egy-egy szőnyegen a szemléző elé tárul. A mai fejlettsége ezen szövőiparnak sok-sok évszázadokra vezethető vissza. Nem akarunk most foglalkozni a Kelet ezen gyönyörű produktumainak történelmével, készítésével, válfajaival, hiszen erről köteteket lehetne írni, csupán a buja színezés eredetét, annak eltanulását akarjuk ismertetni. A keleti népek a természettől sajátították el ezen ismereteket. Lelesték a virágokról, fákról, levelekről, hiszen szimpompában olyan gazdag a Kelet. Iskoláik vannak, hol a növendékek az élővirágszirmokat, virágokat rakják füzérbe, szőnyegformába. Terveznek, keresnek új formát és színösszetételeket. Évszázadok óta persze ez igen kifejlődött és tökéletesedett. Egy gyönyörű kollekciót hozott ide Ujvidékre most egy keleti szőnyegkereskedő, aki az ilyen iskola legszebb példányait szerezte meg és bocsátja mérsékelt áron eladásra. Megtekinthető Kassowitz Zsigmond szállitonál Ujvidék, Kossuth Lajos utca.

A Szegedvidéki Méhészegylet a következő sorok közlésére kérte fel lapunkat: Abból az alkalomból, hogy az Országos Magyar Méhész Egyesület első vándorgyűlését f. évi július hó 2-án Szegeden fogja megtartani, a Szegedvidéki Méhészegylet helyi vonatkozású méhészeti kiállítást rendez a végből, hogy a napot úgy a résztvevő vándorgyűlést tartó méhészek, valamint a kiállítást rendező méhésztársak előtt is emlékeztessék. ünnepesebbé tehesse. Midőn erre a körülményre a vidéken lakó méhésztársak figyelmét felhívni szerencsénk van, felkérjük egyuttal, hogy a méhészeti kiállításon minél nagyobb számban megjelenni kegyeskedjenek, hogy ezáltal úgy a vándorgyűlést tartó országos méhészek, mint az összes méhésztársak ünnepséget találjanak s maguknak élvezetes és hasznos látványt szerezhessenek, hogy magyar alföldünk méhészetét, annak sikerét és haladását alkalmunk legyen minél imponansabb mértékben bemutatni.

Szerb hus Debrecenben. Debrecen kérelmére a földmiv. miniszter megengedte, hogy a folyton emelkedő husdrágaság enyhítése céljából a város korlátlan mennyiségben szállíthat Szerbiából húst. Debrecen városa a szerb hus szállítását már meg is kezdte. — Mi ujvidékiek sokkal közelebb lakunk az

olcsóbb hus szerbiai forrásához és nincs, aki az alkalmat fel- és kihasználná. Debrecen példája hasonló lépésre és intézkedésre ösztönözhetné Ujvidék nemes városi tanácsát, legalább kísérletkép.

A Magyar Cazdaszövetség f. é. országos nagygyűlését e hó 21-én d. e. 10 órakor Kecskeméten, a Katona József sétányon fogja megtartani.

Szabadkaiak karantel alatt. A trieszti révkapitányság arról értesítette Szabadka polgármesterét, hogy Dr. Vécsei Samu és leánya szabadkai lakosok kolera-fertőzött vidékről utaznak haza, Szabadkára s hogy tehát megfigyelés alatt tartandók. Dr. Vécseiék eszerint hazaérkezésük után 5 napig karantel alatt maradnak.

Közeledik a vakáció, szülők, gyermekek már készülődnek a nyaralásra. A mindenféle holmi közül, a mit a nyaralóba, fürdőhelyre magukkal visznek, nem szabad hiányozni Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes heti gyermeklapjának, a Jó Pajtás-nak,

mert a gyermekek nyáron csak ép úgy szeretik, mint télen. Mostani június 11-iki száma is pompás, változatos tartalommal jelent meg. Benedek Elek szép verset irt bele, Szemere György elbeszélést, Sebők Zsigmond folytatja Dörmögő Dörmötör, a híres maczko utazását a Vaskapuhoz, Holló Sári kedves történetkét mond el, Elek nagyapó agyafurt székely történetkét mond el, Elek nagyapó agyafurt székely történetet, Maldován Béla szép képet rajzolt Koós Pál verséhez, Zsiga bácsi furcsa, tréfás mesét mond, Rákosi Viktor folytatja regényét, Könyves bácsi okos kis cikket irt. A Jó Pajtás előfizetési ára negyedévre 2 k. 50 f. Előfizetéseket elfogad s kívánatra mutatóvány-számokat küld a „Jó Pajtás“ kiadóhivatala: Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

Szabadka tüzezredet kap. Szabadka városa most kezdi pótolni évtizedek mulasztásait. Az üzletvezetőség és a máv. főmühely körülbelül ezer új embert, az intelligenciának és a felvilágosodottságnak ezer új harcosát viszi Szabadkára. Most pedig arról kapunk hiteles forrásból hírt, hogy a hadvezetőség

Saját érdekében olvassa el!

FIGYELEM!

FIGYELEM!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy nagyobb mennyiségű, kizárólag csak

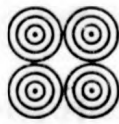

Valódi perzsa szőnyegekkel

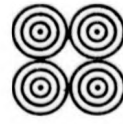

Ujvidékre érkeztem és a mai naptól kezdve Kassowitz Zsigmond szállító üzletében

azok eladását megkezdem. Felhívom a n. é. helybeli és vidéki közönség szives figyelmét, el ne mulassza senki eme remek dolgok megtekintése után szükségletét beszerezni.

A bevásárlásoknál fizetési kedvezményt is nyújtok.

A szőnyegek megtekintése d. e. 9-12 óráig és d. u. 3-6.-ig Kassowitz szállító üzletében.

Kiváló tisztelettel

MAGAZIN ORIENT

BUDAPEST.

Jelenleg mindenkinek alkalma lesz otthonát diszíteni.

2 gyermekhez

kisasszony felvétetik, aki a nyári hónapok alatt velük foglalkozik és sétál esetleg csak fél napra

Trostler Albert

II. Rákóczi Ferenc-út 29. sz.

Az „Apatani Dalárda“ palánkai kirándulása.

- Saját tudósítónktól. -

Palánka, 1911. június 6.

Az „Apatani Dalárda“ f. é. június hó 4-én, pünkösd vasárnapján kirándult Palánkára. Ezzel a kirándulással kapcsolatban dal- és cabaret estélyt is rendezett a Reiter-féle „Duna“ szálloda nyári helyiségében. Az apatani vendégek fogadtatására minden lehetőséget követett el a Palánkai Dalárda és szép impozáns fogadtatásban részesítette a daltestvéreket, Sokkalt szebb lett volna az, hogyha a vendégeket hozó német hajó öt és fél órai késéssel nem érkezik. Már sötét este volt mikor, a hajó kikötött. A vendég dalegyületet Kardos Pál tanár, karnagy üdvözölte Erre válaszolt Lehrer Alfréd apatani gyógyszerész, az ottani dalárda igazgatója. Majd a jeligét énekelték, amelynek elhangzása után a városba vonult a menet a tűzoltó zenekarral az élén. Megérkezve a „Duná“-ban D o m b o v i t s Ignác földbirtokos, az Apatani Dalárda elnöke üdvözölte a palánkaiakat, azután széjjeloszlott mindenki, hogy az esti mulatságra elkészüljön.

Az előadás nagyszerűen sikerült és igazán kellemes estében részesítette a palánkai közönséget. Élvezetes volt nézni a szereplők otthonias viselkedését a színpadon. Egytől-egyig nagyon brillánsan állta meg helyét és gratulálhatunk oly együletnek, amelynek ilyen agilis, szorgalmas és ügyes tagjai vannak. A szereplők, a következők: Dolezsál Elziska, Tomcsányi Irénke és Karácsony Annuska úrleányok, Szeifert Antal, Sziegler Péter, Konrád József és a dalárda férfikara.

Reggel — pünkösd másodnapján — a Casinóban gyűlt össze a két daltestület. Uzsona után déli fél 12 órakor átvonult a társaság a Dréher szállodában levő Polgári Casinóba, ahol a távozó apatani vendégek tisztelére bankett volt. Az első felköszöntőt martonházi Márton István áll, jószág felügyelő, a Palánkai Dalárda elnöke mondta. Toasztot mondott még: Lehrer Alfréd az Apatani Dalárda igazgatója, Réthy Béla, az Országos Magyar Hajós Szövetség alelnöke, Dombovits Ignác földb.,

az Apatani Dalárda elnöke és végül ismét Márton István. Mindvégig vig hangulat uralkodott.

Bankett után a hajóhoz vonult a társaság, ahol ismét búcsúzkodott a két dalegyület.

A mulatság tiszta bevétele a palánkai jótékony célokra fordított. G. J.

Felelős szerkesztő: Zanbauer Ágoston.
Laptulajdonos: az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt

Képviselek

minden nagyobb városban, elsőrangú fuvardíj felülvizsgáló iroda részére, minden szakmában és gyárakban jól bevezetve,

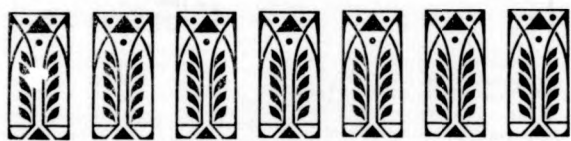
:: magas jutalék mellett kerestetnek. ::

Szives ajánlatok „Agilis 27900“ sz. alatt küldendők:

Schwarz József hirdetési irodájába,
Budapest, András-út 7.

Üzleti berendezés.

Teljesen finom és jó állapotban ugyszólván új üzleti berendezés férfi divat, rövidáru, vagy pedig rőfös szakmához alkalmas igen olcsó árban eladó, megtekinthető a volt Fleissig-féle üzlethelyiségében Menrath-palota.

Központi Hitelintézet r.-t.

Ujvidéken.

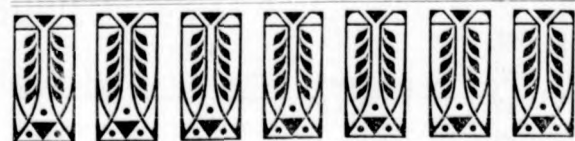
Építési és műszaki irodája

az előnyösen ismert szakember

Raichl J. Ferenc úr

okleveles építész vezetése alatt.

Elvállal mindennemű építkezési tervek és költségvetések elkészítését és az általa tervezett építkezések ellenőrzését a legelőnyösebb feltételek mellett. (2-3)

Öt liter
rendelésnél házhoz szállít

Eredeti Szerémi Hegyi **BORT**

Wachtl Imre kádár
Ujvidék,
Petőfi-utca 8. szám.

Eladó ház.

Elegáns uri, egy családnak való négy szobás ház, szabad kézből eladó. Ujvidéken gyik utca 3. szám. Bővebb a háztulajdonosnál Hid utca 5. szám alatt. 3-3.

Tisztítsd csak

Globus
véd-jegy
véd-jegy
fém-tisztítószer
Fritz Schulz jun. K.T. Aussig 1890
Arany érem 1900 Párizs, Grand Prix 1904, Sz. Louis

Globus
Fém-tisztítókivonattal
a világ legjobb fém-tisztítószerére

Zikmund és tsa Gépgyára vas- és Lágyvasöntődéje Ujvidéken.

Gyárt: mezőgazdasági gépeket, öntött vas és lágyvasöntvényeket saját és beküldött minták után továbbá transmissiókat és szijkerekeket, gőzkazánokat és vitzartányokat. E szakmába vágó javításokat gyorsan és olcsón készít.

Tervezetekkel és árjegyzékekkel ingyen szolgálunk.

Schaumburg-Lippe Herceg
 == BEREMENDI ==
 PORTLANDCEMENT- és MSZMŰVEI

Kereskedelmi igazgatóság:
PÉCS, Indóház-utca 45.
 Művek: BEREMEND.

Kitünő minőségű és páratlanul szép színű
 == PORTLANDCEMENT ==
 és fehérmész gyártása,
 valamint géppel zuzott kavics és nyers
 mészkő előállítására.

Évi termelés: 500.000 q portlandcement,
 120.000 q fehérmész — 800.000 q kavics.

Portlandcementünk kiváló minősége
 mindenütt a legnagyobb elismerést vívta
 ki. — A hivatalos szabványokat messze
 felülmúló minőségért szavatolunk. 2—30

Pontos és gyors kiszolgálás!

UJVIDÉKI NÉPBANK RÉSZVÉNYTÁRSAS G.
 TELEFON 174.

*Az Ujvidéki Népbank
 Részvénytársaság töketör-
 lesztéses kölcsönököt ingat-
 lanokra 10 évtől 60 évig
 terjedő félévi törlesztések s
 kedvező feltételek mellett
 nyújt.*

*Bővebb felvilágosítást
 nyújt a hivatalos órákban*

Az Igazgató.

M-i-i-t? — Papa megengedte! Hisz való di
 Jacobi-féle Antinicotin-cigarettafüvelek
 fadobozban!

Vigyázzon! Csakis a „Jacobi” jelzéssel való di
 17—25

Feldman Nándor és Társa
 5—12 bank-üzlete
 Budapest, VI., Andrassy-út 50.
 Első Magy. Általános Biztosító Társ. kerületi főügynöksége.

BARTH DOMONKOS
 könyvkötő és dobozkészítő
 Ujvidék, Zrinyi Ilona-utca 15.

Allandó raktáron tart: üzleti és jegyzőkönyveket
 minden nagyságban, női kalapdobozt 80 fillértől, posta
 és szabó skatulyákat 50 fillértől felfelé — jobb mint
 a bőrönd, mivel könnyű, igen erős és tartós! Doboz-
 zok mérték szerint, valamint postai megrendelések
 azonnal szállítanak és olcsó árban számíttatnak.
 Könyvkötések legmodernebb kivitelben; kívánatra
 minták a házba küldetnek. Elvállalok szakmámba
 vágó mindennemű munkákat s kezeskedem a legjobb
 kivitelről.

24—35

Teljes tisztelettel
BARTH DOMONKOS.

Levelező,

ki a magyar és a horvát-szerb nyelvet teljesen
 birja felvétetik azonnali belépés mellett. Írásbeli
 ajánlatok a Horvát Országos Bank r.-t.
 Eszék, címére küldendők.

Erős és hatásos a VALÓDI
Centifolia - huzókenőcs
 azelőtt csudakenőcs.)

Megakadályoz
 megszüntet vér-
 mergezést. Fő-
 lösslegessé teszi
 az operációt.

Alkalmazás:
 tejképződés aka
 dályvánál, mell-
 keményedésnél,
 orbáncnál, min-
 dentéle régi ba-
 joknál, feltört lábánál v. lábszárnál,
 sebeknél dagadt lábánál, csontta-
 joknál; ütési, szurási, lövési, vágási
 és zuzott sebeknél; üveg- vagy
 faszilánk, homok, tövis kihúzására;
 daganatoknál, kefésekél, karbun-
 kulusoknál, mindenféle támadásnál,
 rák ellen; uj- és körömbajoknál,
 hólyagoknál mindenféle égési sebeknél fagyásnál, nyakdagana-
 toknál, vérdaganatoknál fülholyásnál, gyermekek sebei-
 nél stb. Két doboznál kevesebb nem küldetnek; csakis a pénz előre
 beküldése vagy utánvét mellett Két tégely 3 K 60 fill.

Egyetlen beszerzési forrás: **A. THIERRY** védangya-
 gyógyszertára **PREGRADA**, Rohics mellett

kapható minden nagyobb gyógyszerertárban és nagyban a
 4—20 droguista-nagykereskedésekben.

Allein echter Balsam
 aus der Schutzpatron-Apothek des
A. Thierry in Prag
 bei Bohlen-Sauerbrunn.

Közismert egy val.
 Balsam családi üveg
 5 K 60.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
 a Horgony-Pain-Expeller**
 pótka

egy régióknak bizonyult házisszer, mely már sok év
 óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult közvényűnél,
 csúsznál és meghűlésekénél.

Figyelmenntetés. Silány hamisítványok miatt be-
 vásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti
 üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel
 és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van
 csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.—
 és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. —
 Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
**Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz”,
 Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.**

Mindennemű sebek
 minden tisztátalanság ellen gondosan
 óvandók,
 mivel ezáltal a legkisebb seb is rosszra ad-
 hatja magát és nehezen gyógyítható sebbe fa-
 julhat. A prágai házikőcs (Zugsalbe) meg-
 bízható szernek bizonyult 40 év óta. Megóvja
 a sebeket, enyhíti a gyuladást és fájdalmat,
 hűsítőleg hat, a behegedést előmozdítja.

Postai küldés naponként.

1 doboz 70 fill. — 3 k. 6 f.
 előzetes postai beküldés el-
 lenében 4 doboz 7 kor.
 ellenében 10 doboz ber-
 mentve küldetnek Ausztria-
 Magyarország minden allo-
 masára.

FIGYELNI tessék a szer és készítő nevére,
 az árra és védjegyre. Valódi csak 70 fill.

B. FRAGNER cs. és kir. udv. szállító
 Gyógyszertára a „fekete sashoz”.
 Prag, Kleinseite, Neruda-utca sarkán, 203. sz.
 Raktárak Ausztria-Magyarország gyógyszer-
 táraiban.
 10—15

Évről-évre gyarapodó vevőkörünk áruszükséglete sok cikkben
 jelentékeny mennyiséget tesz ki.

Cégünk ennek következtében közvetlen a ter-
 melőkkel kötött egyezségek alapján N A G Y
 előnyökhöz jutott; de ezen előnyöket kizárólag
 nagyrabecsült vevőinek biztosítja.

**Fűszer, csemege, Kávészükségletét
 legolcsóbban tehát**

Wagner Testvérek
 cégnél UJVIDÉKEN szerezheti be.

Saját érdekében kérjen árlapot.

24—52.

Kölcsönök vidéki takarékpénztári részvényekre és egyéb tőzsdén
 nem jegyzett papirokra a legmagasabb összegig, a legelőnyösebb
 feltételek mellett. Reál és személy-jogu gyógyszerertárak vételének
 finanszírozása: törlesztéses- és egyszerű jelzálog-kölcsönök, építési-
 tisztviselői-kölcsönök; értékpapírok, tőzsdéi árfolyamon; állami-
 városi-szubszenciók eskomptálása; kölcsönök, hasznélvezettel és
 járadékkal terhelt ingatlanokra. Elsőrangú referenciák: Felvilágosítás
 díjmentes.

Magyar és német levelezés! Telefon 21—10 Magyar és német levelezés!